СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
ЧАСТЬ І. Established 1893. TWO SECTIONS — SECTION I.
Рік LII. Ч. 230. Ню Йорк і Джерзі Сіті, субота, 25. листопада 1944. No.230. New York and Jersey City, Saturday, November 25, 1944 Vol.LII
...И ЦЕНТИ в Злучених Державах Америки. ...ТЬ ЦЕНТІВ за границею Злучених Держав Америки.
Тел. „Свободи": BErgen 4-0237—4-0807 Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016
THREE CENTS in the United States of America. FIVE CENTS elsewhere.

Айзенговер взиває купувати воєнні бонди

Ґен. Двайт Д. Айзенговер, святкуючи на фронті враз з американськими вояками День Подяки, передав американському народови привіт, взиваючи його закупити воєнних бондів Шестої Позички на більшу суму, як її домагається уряд. Армія, що відважно зносить терпіння і постійно посувається вперед, казав Айзенговер, потребує міріяди стрілен, гармат, літаків, гумових опон і коців, а ті можна дістати за гроші, які одержує уряд з воєнних позичок. Болото, ворожі кулі, чи обложені мінами поля не здержать американського наступу, але він може бути здержаний, якщо не надходитиме з Америки подостатком амуніції.

ПРОПАҐАНДА ПРИ ПОМОЧІ КНИЖКИ.

Від дня 18. листопаду до кінця місяця є виставлювані в Ню Йорку в публичній бібліотеці при Пятій евені книжки та мапи про Польщу. Це книжки в анґлійській мові, видавані впродовж останніх 150 років, в яких пищеться про Польщу, як і старі мапи, які виказують, яка колись Польща була велика.

ПРО ОДНАКОВУ НІМЕЦЬКУ І РОСІЙСЬКУ ПОЛІТИКУ.

Людвік Берґер пише в полькій ґазеті „Нови Сьвят" з 13. листопаду б. р. про німецьких науковців, фільософа і історика Освальда Шпенґлера та ґеополітика ґенерала Карла Гавсгофера, як творців „науки про імперіялізм". Вони доказували, що той буде панувати над Европою, а через Европу і над іншими континентами, хто опанує біги рік, що ведуть на півночі до Балтійського моря, а на полудні до Чорного моря і Середземного. Шпенґлер писав, що мусять стати німецькими кольоніями краї на схід від Німеччини і на полудне, а як німці опанують у тих кольоніях біги рік, пристані й заливи, то зможуть тоді відібрати Франції й Анґлії їхні кольонії в Азії та Африці і стати справжньою світовою потугою. Берґер пише далі, що ось ті „засади німецьких науковців стали підставою російської політики". Вже давно, пише він, російські вчені вчилися засад імперіялізму з німецьких підручників, Клявзевіца, Маркса і Енґельса. А тепер пляни Шпенґлера та Гавсгофера, що їх націсти не змогли здійснити, зістали переняті в Росії наслідниками Леніна, що тепер той плян здійснюють в користь Росії на наших очах.

Д-Р Ю. АНДРЕЙКО ПОКИНУВ НЮ ЙОРК.

Головний лікар У. Н. Союзу, д-р Юрій Андрейко, що лікарював в Ню Йорку, залишив приватну практику і перейшов на федеральну службу, ставши лікарем в шпиталі в Кесл Пойнт, що належить до Ветеранської Адміністрації.

В ДОПОМОГУ РОСІЯНАМ ПОЗА РОСІЄЮ.

Різні російські орґанізації, що є в Америці, а займаються допомогою російським ученим письменникам, дітям та релігійним діячам, що впали жертвами війни і опинились поза межами Росії, відбули 26. серпня б. р. спільні наради і створили на них „Комітет Допомоги Росіянам-Біженцям". Іде тут про допомогу росіянам, що перебувають тепер у різних европейських краях поза Совєтами, зокрема в Франції. Мають зібрати дані про число тих біженців та їхні потреби і предложити цей матеріял американським добродійним організаціям, зокрема Президентській Контрольній Комісії і Краєвому Воєнному Фондови. Кажеться, що вся поміч „русским" іде досі через Рошйен Вор Реліф для розділу людям в самій Росії. Але тут іде про поміч „русским", що не є в Росії, а знаходяться в нужді, а ними є втікачі з Росії, що живуть в різних краях поза Росією. Про те пишеться ширше в ґазеті „Свет" з 16. листопаду 1944.

УСПІХИ УКРАЇНСЬКОГО ГРАФІКА.

Арґентинський „Перелом" подає, що в жовтні закінчив серію графічних малюнків відомий український графік В. Цимбал. Ці малюнки призначені для реклямових цілей фірми Люц Фернандо і Ко. Щоденна преса в Буенос Айрес містить тепер ці художньо виконані оповістки, а фахова критика підкреслила високу артистичну вартість тих малюнків.

ПРИМУСОВА РЕКРУТАЦІЯ В КАНАДІ.

Канадійський уряд, користаючи з даних йому повновластей, призначив 16,000 поборових осіб для скріплення канадійських воєнних сил за морем. Це є відступлення від дотеперішньої практики, яка визнавала тільки добровільне зголошення до такої служби поза Канадою.

Американські летуни бомбардували в день Токійо

Воєнний департамент сповістив, що певна скількість американських бомберів B-29 заатакувала у білий день промислову частину Токія, столиці Японії. Цей налет був доконаний 21-шою Командою Бомберів, що оперує з летунської бази на Сайпані, яка є під командою ґен. Г. С. Ганзела мол. Від першого такого бомбардовання Токія минуло вже понад два роки. Перше бомбардовання відбулось 18. квітня 1942 під командою ґен. Дулитла.

НІМЦІ ЗАМОРДУВАЛИ САМЧУКА.

Нюйорська ґазета „Тиґоднік Польскі" подала, що німці замордували Уласа Самчука, відомого українського письменника.

АМІСЦЬ ФРАНЦ ЙОСИФА І МИКОЛИ — ЛЕНІН І СТАЛІН.

Большевицькі У. Щ. Вісті видрукували новий совєтський „гімн", що зачинається словами: „Союзом незламним республіки вільні навік обєднала Великая Русь". Є там така цікава строфа, що її тепер приказують українському народови співати: „Крізь грози світило нам сонце свободи, і Ленін великий нам путь осіяв. Нас виховав Сталін — на вірність народу, на працю і подвиги силу нам дав".

Мав український нарід силу пережити накидувані йому старі гімни з Франц Йосифами і Миколами, то, дасть Бог, переживе ще й той новий, московсько-большевицький.

СОВЄТСЬКІ ДЕПОРТАЦІЇ З ЗАХІДНОЇ УКРАЇНИ.

Жидівські ґазети, що виходять в Палестині, проголосили одержані з „достовірних джерел" відомости, що совєтська влада зачала виселювати сотки мешканців „східної Польщі", Басарабії та Буковини до азійських країв, зокрема до північного Сибіру. Кажеться, що це відбивається дуже погано на виселенцях, що й без того так багато витерпіли під німецькою окупацією.

НЕ ДІСТАВ ВІДПОВІДИ.

Польська преса подає, що премієр польського уряду в Лондоні, Міколайчик, таки звертався до „міродайних чинників" у Вашинґтоні з проханням, щоби вони поперли становище польського уряду в совєтсько-польськім спорі. А це становище таке, щоби в умові з Сталіном була згода не тільки щодо Лінії Курзона, на яку польський уряд уже згодився, але теж і згода Совєтів щодо інших справ, зокрема щодо їхньої ґарантії незалежности Польщі. Та на це, як кажуть польські кола в Лондоні, Міколайчик не одержав відповіди.

ПЕРЕВИБРАНИЙ СЕНАТОРОМ.

Іван С. Ґонас, з стейту Індіяна, з українського роду, зістав знов перевибраний сенатором до стейтової леґіслятури.

ВОРОШИЛОВ НА ДАЛЕКОМУ СХОДІ.

Німецьке радіо передало, що маршал Клементій Ворошилов є вже начальним командантом на Далекому Сході. Каже, що тепер можна надіятись там кожного дня якихсь важних подій.

ЧОРЧИЛ ПРО СИЛУ АМЕРИКИ.

На святі в День Подяки в Алберт Гол, в Лондоні, промовляв до пять тисяч присутних теж британійський премієр, Винстон Чорчил, кажучи, що Злучені Держави мають за що дякувати Богови, бож вони стали найбільшою мілітарною, морською і повітряною силою в світі.

НА „УРЛЬОП".

Казимир Сосньковскі, бувший начальний вожд польських збройних сил і бувший заступник президента польської держави, виїхав з Лондону до Канади, як кажеться офіційно „на відпустку", щоби відвідати свою родину. Як відомо, Сосньковскі зістав звільнений з своїх урядів, щоб таким чином було лекше прийти польському урядови в Лондоні до порозуміння з Сталіном, що був проти Сосньковского. Тільки, що Сосньковскі уступив, а порозуміння як не було, так і нема, бо Сталін далі визнає тільки той польський уряд, що є в Люблині, й то з тої простої причини, що сам його наставив.

ДОЛЯ ДВОХ МОСКВОФІЛІВ.

До найбільших ворогів Карпатської України в її національнім, себто українськім виді, належали в часі її зриву, в роках 1938 і 1939, москвофіли Андрій Бродій (старої дати) і д-р Іштван Фенцик (фашистівського покрою). Як усі москвофіли, так і вони були мадяронами. Тепер, як пишуть совєтські ґазети, вони попали на Закарпаттю у совєтські руки і зістали передані для виміру кари чехословацькій владі.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 3, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Classified Advertising Department, 595 — 7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582

„Вирішальна проба ще перед нами"

Ґенерал Айзенговер, найвищий командант аліянтських експедиційних сил у західній Европі, видав осторогу, яку повинен прочитати кожний громадянин.

Він ударяє передусім по певній охлялости военного зусилля й лінивству, що виходить з погляду, або ним може закриваеться, що війна в Европі вже так ґейби виграна, що найважчі бої вже перебуто, що ворог уже зломаний та що остаеться тільки дещо протягнути, аби він підняв руки вгору. Ґенерал Айзенговер каже, отже, що помилкою є думати, що війна вже виграна або майже на укінченню. Головного бою ще не було. Вирішальної битви ще не зведено. Ця битва щойно нас жде.

Ґенерал Айзенговер не сумніваеться в остаточну виграну Аліянтів. Одначе рівночасно він підкреслює, що коли ми будемо відноситися до війни байдужно, як ми будемо її трактувати як уже виграну, то ми дену перемоги відложимо на далекий час у майбутньому. Якщо кожний з нас, чи то на фронті, чи в запіллю, не візьметься далі сповняти свої завдання твердо й не покладаючи рук, і то зо щораз більшою інтензивністю, то перемога буде опізнена.

„Нам треба бити німця всім, що ми маемо, і тоді він нарешті заломиться. Тепер нам треба далі на нього тиснути якнайбільшою силою на всьому фронті". Покищо це завдання ще таке велике, що тут є подостатком праці для кожного з нас. Працювати мусять люди на фронті. Працювати мусять люди поза фронтом.

Ґенерал Айзенговер не потребував додавати, що він не песиміст. Ми всі знаемо його як оптиміста. І коли він каже, що німецький военний дух ще не зломаний, що німця ще треба бити добре, поки він заломиться, то ми можемо бути певні, що ґенерал чорта не малює занадто чорно.

Слова аліянтського начального команданта в Европі треба взяти собі до серця нам усім. І працювати нам треба, не покладаючи рук, і не занедбувати фінансової допомоги для воюючих сил краю через закупно военних бондів у шестій позичці.

ДЛЯ ЗАКАРПАТТЯ.

Джордж Сабо накликає в „А. Р. Вестніку", органі „Соединенія", збирати матеріяльну допомогу, зокрема одежу, для населення Закарпаття, яку вишлеться тоді, як буде змога.

Не вірте в московську брехню!

В канадійськім часописі „Український Голос" з 15. листопаду б. р., в статті п. н. „Як канадійці і як українці", пишеться, між іншим, таке:

„Ніхто краще від українців не знае, яку страшну брехню поширює московська пропаґанда, представляючи, ніби український нарід нічого собі не бажае, як московського ярма на шиї, і що він ніби бореться за свободу для других, а за неволею для себе. Канадійський нарід повинен знати про цю брехню і про загрозу для будучого мира в світі, коли після війни один з найбільших народів в Европі лишиться поневоленим. Канадійський уряд може питати українських канадійців, що вони думають про українську державність під Совєтським Союзом, може й не питати, непитаних може слухати, або й не слухати, одначе моральним обовязком українських канадійців є говорити і урядові і своїм співгромадянам: Не вірте в московську брехню! Український нарід так само хоче волі, як всякий інший нормальний нарід, і коли причинитеся до закріплення неволі українського народу, а не до його визволення, то знайте, що кидаете в плодючу землю насіння нової війни, в якій сини канадійського народу будуть без потреби проливати свою кров. Є ще одно питання, в якім українські канадійці морально обовязані забирати слово перед своїми співробітниками, а це питання комунізму. Мало хто інший в Канаді може так багато дати другим канадійцям інформацій про комунізм в практиці, як українці...".

Що такий самий моральний обовязок ширити правду про Україну спадае теж і на американських українців — річ очевидна.

НОВІ ТВОРИ УКРАЇНСЬКИХ КОМПОЗИТОРІВ.

Совєтські звідомлення подають, що композитори України написали цього року багато нових пісень, романсів, інструментальних симфонічних і камерних творів, яких основною темою була Велика Вітчизняна Війна. Такими творами є: кантата-симфонія Штогаренка, кантата Верьківського „Гнів словян", квінтет на українські теми Лятошинського, симфонічна поема Борисова „Україна в огні", 3-тя і 4-та сюіти Мейтуса для більшої симфонічної орхестри. Мейтус і Рибальченко закінчили музику до опери „Гайдамаки" за змістом поеми Т. Шевченка. Рябов написав музикальну комедію „Пошились в дурні" за текстом песи Старицького. Композитори закінчили теж кілька творів для концерту-фільми „Українські мелодії", який знімае київська кіностудія.

„ПОДАРУНОК ДЛЯ ТАНІ".

Під таким „лозунгом" буде вестись тепер кампанія за допомогу дітям у Совєтах через Рошиен Вор Реліф, згідно з тим, що пишеться в большевицьких У. Щ. Вістях з 19. листопаду б. р. під наголовком „Різдвяний дарунок нашим братам".

ДЛЯ ПОБІДИ КУПУЙТЕ БОНДИ

